

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

3. Вартовник В.О. Навчальні програми з хореографічного мистецтва для позашкільних навчальних закладів. – Львів: СПОЛОМ, 2013.
4. Верховинець В.М. Теорія українського танцю/ В.М. Верховинець – 5-те, доп. – К.: Муз. Україна, 1990.
5. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина I. Хореографічна робота з дітьми. – Харків: ХДАК, 2005.

Гнітько С.А., студентка
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ

У сучасний період українська педагогічна система переживає кардинальні зміни, характеризуючись інтегративними процесами зближення з освітніми системами зарубіжних країн. Модернізація вітчизняної освіти та її інтеграція в європейський освітній простір ставлять нові вимоги до підготовки кваліфікованих фахівців.

Практика показує, що когнітивна парадигма, яка орієнтується на знання, уміння та навички, що існувала протягом багатьох десятиліть у професійній освіті, вже не є актуальною. Наразі важливо не лише обсяг знань, які отримує випускник, але й його вміння ними користуватися. Фахівець повинен бути готовим до змін та вміти адаптуватися до нових вимог, які пред'являє

виробництво та працедавці, вмiти оперувати й керувати інформацією, діяти активно, швидко приймати рішення та навчатися протягом усього життя. Іншими словами, в освітній політиці наголошується на необхідності "формування не лише носія знань, а й творчу особистість, здатну використовувати отримані знання для конкурентоспроможної діяльності у будь-якій сфері життя". Таким чином, загальне визнання отримала педагогічна парадигма, орієнтована на особистісний розвиток фахівця та виховання його особистісних якостей. Акцент робиться не стільки на професійні знання й уміння, скільки на професійно значущі якості, які забезпечують готовність до адаптації, інновацій та постійного професійного розвитку.

В Україні створено та інтенсивно розвивається система підготовки педагогів хореографії у класичних, педагогічних і гуманітарних університетах і академіях. Проте орієнтація переважно на традиційні форми і методи проведення спеціальних занять часто призводить до того, що фахові знання та виконавські навички вважаються основним показником якості навчання. Водночас сучасні тенденції у підготовці фахівців з вищою освітою акцентують увагу не лише на знаннях і вміннях, а й на розвитку особистості, здатної вільно і самостійно мислити та діяти.

Отже, перед освітніми закладами постає завдання формування особистості з цілісним світорозумінням. Сьогодні необхідно спрямовувати розвиток студента таким чином, щоб він мав змогу надалі випереджати існуючу затребуваність знань завдяки власній пізнавальній активності та вмінню поєднувати загальні знання з конкретними дисциплінами.

У процесі аналізу сучасних дисертаційних досліджень виявлено, що проблемі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей учнів молодших класів приділялося недостатньо уваги. У цьому контексті заслуговують на увагу результати дослідження А. Семенової щодо підготовки студентів до професійної діяльності вчителя з розвитку творчих здібностей старшокласників на уроках природничо-математичного циклу. Підготовка студентів у цьому дослідженні складається з трьох модулів:

теоретичного, практично-репродуктивного і розвивального. Теоретичний модуль спрямований на оволодіння студентами необхідними знаннями та відповідними вміннями, орієнтованими на розвиток творчих здібностей учнів. Практично-репродуктивний і розвивальний модулі передбачають вміння використовувати методи активного навчання та педагогічного управління творчою діяльністю школярів.

У своєму дисертаційному дослідженні І. Габеркорн визначає педагогічні умови розвитку творчих здібностей молодших учнів майбутніми вчителями. До них автор зараховує: створення у класі психологічно сприятливої атмосфери для творчої діяльності учнів; застосування у навчально-виховному процесі початкової школи спеціальних творчих завдань і задач; системне використання інтерактивних методів і дидактичних ігор, пошукових, проблемних і дослідницьких методів навчання; комбінування на уроках фронтальних, групових та індивідуальних форм діяльності. Дослідниця доводить, що результатом і показником якості професійної підготовки є формування готовності майбутніх учителів початкових класів до розвитку творчих здібностей молодших учнів. Така готовність, за її думкою, є складовою загальної професійно-педагогічної готовності майбутнього вчителя, яка характеризується наявністю цільової установки, мотивації до творчого розвитку учнів, а також необхідних знань, умінь і навичок. Цей вид готовності не лише проявляється, а й формується та розвивається під час професійно-педагогічної діяльності майбутнього вчителя початкової школи.

Таким чином, молодший шкільний вік є сенситивним періодом розвитку художньо-творчих здібностей учнів, оскільки характеризується інтенсивними процесами перетворення фізіологічних і психічних властивостей особистості. Учитель хореографії, як наставник творчої професії, має можливість значно вплинути на ці процеси під час занять із мистецтва танцю.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що аналіз проблеми підготовки майбутнього вчителя хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей учнів молодших класів свідчить про недостатність наукових праць з цього

питання. Водночас сучасні дослідження активно вивчають підготовку майбутнього вчителя початкової школи до розвитку художньо-творчих здібностей учнів у процесі навчання математики, праці, образотворчого мистецтва, музики та інших дисциплін.

Дрюк Б.О., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ТА ПРАКТИЦІ ХОРЕОГРАФІЇ

Однією з найбільш значущих інновацій у хореографії стали віртуальні класи. Завдяки ним, хореографи можуть проводити уроки та майстер-класи для танцюристів з усього світу, надаючи доступ до високоякісного навчання та експертної інформації, незалежно від географічного розташування. Онлайн-ресурси також забезпечують доступ до відеоуроків, інтерактивних матеріалів та інших навчальних ресурсів, що полегшує процес навчання та дозволяє виконавцям вивчати та практикувати різні стилі танцю у певному темпі.

Існують спеціалізовані програми для створення та аналізу хореографії, що дозволяють балетмейстерам ефективно втілювати свої ідеї та концепції. Ці програми часто включають в себе інструменти для створення музики, візуалізації рухів, а також можливості аналізу та редагування вже існуючих хореографічних композицій. Вони дозволяють хореографам та танцівникам експериментувати з